

XXX.

Betænkning

over

Forslag til Lov om Lønninger for Lærere og Lærerinder
i Folkeskolen.

(Afgiven af Folketingets Udvalg den 13. Marts 1908.)

Den Velvillie mod Forslaget, der fra alle Sider i Tinget kom til Orde under 1ste Behandling, har ogsaa præget Udvalgets Arbejde. Man har været enig om, at Folkeskolens nuværende Lønningsatser stille en meget stor Del af Lærerne under saa smaa økonomiske Kaar, at deres vigtige Arbejde nødvendigvis maa lide derunder, at Tilgangen af velegnede og dygtige Kræfter til Arbejdet i Skolen under disse Forhold mindskes i en betydelig Grad, og at det derfor er nødvendigt at søge gennemført en tidssvarende Lønreform for Skolens Arbejdere.

Skoleloven af 24. Marts 1899, der indeholdt den første egentlige Lønreform for Folkeskolen siden dennes Nyordning 1814, gennemførte et nyt Princip for Lærerlønningerne, idet man gik over fra den hidtil gældende Ordning med udelukkende kommunal Løn til delvis Lønning af Statskassen gennem regelmæssigt faldende

Alderstillæg. Skoleloven af 1899 var for de ældre Lærere en ret betydelig økonomisk Vinding; de kunde nemlig paa Grund af en anselig Tjenestealder straks hæve et ret stort Alderstillæg. Men for de yngre Lærere baade i By og paa Land, der maatte sidde nogle Aar paa en ofte meget lille Begyndelsesløn, blev Stillingen snart økonomisk trang, især da en Række Aar med stigende Varepriser fulgte efter. For Landets Vedkommende findes disse smaa Embeder med en uforsvarlig ringe Begyndelsesløn især i Jylland, og det vil have sin Interesse og Betydning at understrege dette ved nogle Tal her i Udvalgets Betænkning. Embeder for en Første- eller Enelærer med en Begyndelsesløn fra 900 Kr. og nedefter har man med Rette i daglig Tale kaldt „smaa“ Embeder. Af saadanne fandtes ifølge officielle Tal for Aaret 1903 i alt 1,635. Af disse havde

655 Embeder en Begyndelsesløn mellem	800 og 900 Kr.	(I Jylland 551, paa Øerne 104).
697 — — — — —	700 og 800 — — —	665, — — 32).
247 — — — — —	600 og 700 — — —	235, — — 12).
36 under.....	600 Kr.	- — 35, — — 1).

(I Jylland 1,486, paa Øerne 149).

Det er en kort, men meget sigende Statistik.